

Maakuntahallitus

Aika 08.11.2021 klo 08:30 - 11:00

Paikka Uudenmaan liitto, maakuntasali, Esterinportti 2 B, Helsinki

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
136	Kokouksen järjestäytyminen	3
137	Hallintosäännön mukaisen maakuntahallituksen toimivallan delegointi sekä eräiden toimivaltuuksien enimmäismäärien vahvistaminen	4
138	Vaalien valmistelutoimikunta: varajäsenmuutos	7
139	Sisäiset virkajärjestelyt 1.1.2022 alkaen: aluesuunnittelun vastuualueen johtajan virkasuhteeseen kuuluvien tehtävien hoidon järjestäminen	9
140	Sisäiset virkajärjestelyt 1.1.2022 alkaen: hallintojohtajan virkasuhteeseen kuuluvien tehtävien hoidon järjestäminen	16
141	Artificial Intelligence and Big Data in the Digital Transformation of Public Administrations in Europe: The EU Platform for regions, DT4Regions -hankkeen perustaminen	19
142	Maakuntien liitot yhdessä oppien ja kehittyen -hankkeen perustaminen	21
143	Maakuntahallituksen kokouskäytännöt tulevilla valtuustokaudella	23
144	Maakuntahallituksen alaisten toimikuntien asettaminen	26
145	Vuoden 2022 talousarvion laadinnan lähtökohdat	29
146	Helsingin hallinto-oikeuden Uusimaa-kaavakokonaisuutta koskevien päätösten vaikutukset	31
147	Lausunto ympäristöministeriön luonnoksesta uudeksi kaavoitus- ja rakentamislainsäädännön valmistelutilanne tiedoksi	33
149	Valmistuneet julkaisut	37
150	Johtajien antamat lausunnot	38
151	Kokousaikataulu tiedoksi	39

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Markkula Markku	Puheenjohtaja
	Krohn Minerva	Maakuntahallituksen I vpj
	Juvonen Arja	Maakuntahallituksen II vpj
	Aura Anssi	Jäsen
	Blomqvist-Valtonen Elin	Jäsen
	Hyvärinen Reetta	Jäsen
	Kaukola Ulla	Jäsen
	Komulainen Pirjo	Jäsen
	Lohikoski Pia	Jäsen
	Nieminen Johannes	Jäsen
	Pajula Matias	Jäsen
	Piirtola Mikko	Jäsen
	Saxberg Mirita	Jäsen
	Stranius Leo	Jäsen
	Vuorento Reijo	Jäsen
	Arajärvi Pentti	Maakuntavaltuuston pj
Karhuvaara Arja	Maakuntavaltuuston I vpj	
Ikkela Kalle	Maakuntavaltuuston II vpj	
Muu	Savolainen Ossi	Esittelijä
	Eskelinen Juha	Aluekehittämisen vastuualueen johtaja
	Autioniemi Paula	Aluesuunnittelun vastuualueen johtaja
	Kanerva Inka Tikkanen Inka	Viestintäjohtaja Hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä

Maakuntahallitus

08.11.2021

136

Kokouksen järjestäytyminen

Maakuntahallitus 08.11.2021

Päätösehdotus

Maakuntahallitus

- päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi,
- valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa (Reetta Hyvärinen, Ulla Kaukola).

Maakuntahallitus

08.11.2021

137

Hallintosäännön mukaisen maakuntahallituksen toimivallan delegointi sekä eräiden toimivaltuuksien enimmäismäärien vahvistaminen

Maakuntahallitus 08.11.2021
119/00.01.01/2021

Tiivistelmä

Maakuntavaltuuston 25.5.2021 hyväksymä hallintosääntö on astunut voimaan 1.9.2021 lukien. Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää hallintosäännön mukaisen toimivaltansa edelleen siirtämisestä sekä vahvistaa johtajien hankintoihin ja sopimuksiin liittyvien toimivaltuuksien enimmäismäärät.

Selostus

Maakuntavaltuusto on hyväksynyt 25.5.2021 Uudenmaan liiton päivitetyn hallintosäännön tulemaan voimaan 1.9.2021 alkaen. Maakuntahallituksen tehtävistä ja toimivallasta määrätään hallintosäännön 16 §:ssä. 17 §:n mukaan maakuntahallitus voi siirtää sille hallintosäännön 4. luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen viranhaltijalle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen. Maakuntahallituksen toimivallan delegointi eräissä operatiivisissa tehtävissä on tarpeen prosessien sujuvuuden varmistamisen vuoksi.

Esitys maakuntahallituksen toimivallan delegoinniksi:

Hallintosäännön kohta	Toimivalta	Delegointipäätös
16 § 2	Valvoo Uudenmaan liiton etua, edustaa liittoa ja käyttää sen puolesta puhevaltaa tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa ja tekee sen puolesta sopimukset.	Toimivalta delegoidaan maakuntajohtajalle <ul style="list-style-type: none"> – edustaa ja käyttää liiton puhevaltaa valmistelua koskevissa tai muutoin tavanomaisiksi katsottavissa, operatiivisissa asioissa – solmii liiton puolesta tehtävät tavanomaisiksi katsottavat sopimukset. <p>Maakuntahallitus päättää jäsenkuntia koskevista tai taloudelliselta arvoltaan tai muutoin merkittäväksi katsottavista sopimuksista.</p>
16 § 3	Nimeää edustajat eri yhteisöjen, laitosten ja säätiöiden hallintoelimiin ja antaa tarvittaessa heille ohjeita liiton kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin.	Toimivalta delegoidaan hallintojohtajalle yhdistys- ja yhtiökokousedustajien nimeämisen osalta niissä yhtiöissä, joiden osakkeita Uudenmaan liitto omistaa ja niissä yhdistyksissä, joissa liitto on jäsenenä.
16 § 4 kohta II	Vastaa alueiden kehittämisestä ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta sekä rahoittamisesta annetun lainsäädännön mukaisista tehtävistä	Toimivalta delegoidaan maakuntajohtajalle

	<ul style="list-style-type: none"> • II. tekee rahoituksen irrotuspäätökset Uudenmaan liiton omasta viitteellisestä rahoituskehiksestä rahoitettavista hankkeista rakennerahasto-ohjelmakautta 2014-2020 toteuttavien hankkeiden osalta 	
16 § 4 kohta X	Päätää kansallisen rahoitusvälineen määrärahan käytöstä sekä niiden perusteella rahoitettujen hankkeiden korjaavista toimenpiteistä.	<p>Toimivalta delegoidaan seuraavasti:</p> <p><u>Maakuntajohtaja</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Päätää rahoituksen myöntämisestä, kun anottu määrä on enintään 75 000 € tai vähemmän eivätkä hankkeen arvioidut kokonaiskustannukset ylitä 200 000 € – Päätää kaikista kertakorvauksena myönnettävistä varoista, kun anottu määrä on enintään 75 000 € tai vähemmän, eikä julkisen rahoituksen osuus ylitä 100 000 € <p><u>Aluekehittämisen vastuualueen johtaja</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Hyväksyy hankkeiden tarkastetut toimintasuunnitelmat ja kustannusarviot sekä niiden mahdolliset muutokset hankkeiden toteuttamisaikana lukuun ottamatta kustannusarvion ylittymistä. <p><u>Hallintojohtaja</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Tekee hankkeiden maksatuspäätökset. <p><u>Aluesuunnittelun vastuualueen johtaja</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Päätää hankkeiden korjaavista toimenpiteistä.
16 § 5 kohta III	Antaa kaavalausunnot ja muut alueidenkäyttöä ja sen suunnittelua koskevat lausunnot.	<p>Toimivalta delegoidaan osittain aluesuunnittelun vastuualueen johtajalle</p> <ul style="list-style-type: none"> – Antaa lausunnot asioissa, joihin voidaan muodostaa kanta maakuntavaltuuston hyväksymien maakuntakaavojen perusteella, kun kaava, suunnitelma tai hanke on pääosin maakuntakaavan mukainen tai sen ei katsota olevan merkittävä maakuntakaavoituksen kannalta.
52 § 5	Luottokorttien hankintojen, ostorajoitusten ja liiton nimissä olevien luottokorttien haltijoiden velvollisuuksiin liittyvä toimivalta	Toimivalta delegoidaan maakuntajohtajalle
53 § 2	Uudenmaan liiton palveluista ja muista maksuista perittävien maksujen perusteet ja euromäärät.	<p>Toimivalta delegoidaan hallintojohtajalle seuraavasti</p> <ul style="list-style-type: none"> – Voi korottaa maksuja kohtuullisessa määrin kerran kalenterivuodessa.
54 §	Asiakirjojen antamisesta perittävien maksujen perusteet ja euromäärät.	<p>Toimivalta delegoidaan hallintojohtajalle seuraavasti</p> <ul style="list-style-type: none"> – Voi korottaa maksuja kohtuullisessa määrin kerran kalenterivuodessa.

Hallintosäännön 10 §, 12 § ja 13 § mukaan maakuntajohtajalla, vastuualueiden johtajilla sekä hallintojohtajalla on oikeus päättää oman yksikkönsä hankinnoista ja sopimuksista hyväksytyin talousarvion ja maakuntahallituksen vahvistamien enimmäismäärien rajoissa. Voimassa olevat enimmäismäärät ovat

- maakuntajohtaja 75 000 €

- vastualueiden johtajat ja hallintojohtaja 35 000 €
- viestintäjohtaja (työsuhde) 20 000 € niissä hankkeissa, joissa hän toimii maakuntahallituksen nimeämänä vastuujohtajana

Voimassa oleviin enimmäismääriin ei esitetä muutoksia.

Päätösesitys:

Maakuntahallitukselle esitetään, että se

- päättää delegoida hallintosäännön mukaista toimivaltaansa yllä selostusosassa esitetyllä tavalla
- vahvistaa johtajien hankintoihin ja sopimukseen liittyvän toimivallan enimmäismäärät seuraavasti
 - maakuntajohtaja 75 000 €
 - vastualueiden johtajat 35 000 €
 - hallintojohtaja 35 000 €
 - viestintäjohtaja 20 000 € niissä hankkeissa, joissa hän toimii maakuntahallituksen nimeämänä vastuujohtajana

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen
Asiantuntija Liisa Setälä

Oheismateriaali

Hallintosääntö, mv 25.5.2021 (1)

Maakuntahallitus

08.11.2021

138

Vaalien valmistelutoimikunta: varajäsenmuutos

Maakuntahallitus 08.11.2021

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää valita vaalien valmistelutoimikuntaan uudeksi varajäseneksi Mari Rummukaisen Mika Mäkelän tilalle.

Selostus

Vaalien valmistelutoimikunta on toimielin, joka valmistelee Uudenmaan maakuntavaltuuston ja maakuntahallituksen valintaa kuntavaalien tuloksen mukaisesti. Toimikunnalle voidaan osoittaa myös muita tehtäviä.

Vaalien valmistelutoimikunnan tehtävänä on valmistella Uudenmaan maakuntavaltuuston sekä maakuntahallituksen valintaa liiton perussopimuksen pohjalta. Se avustaa muun muassa suhteellisuusperiaatteen ja tasa-arvolain vaatimusten yhteensovittamisessa. Toimikunnan tulee ylläpitää vaalilastointiin liittyviä tiedostoja. Toimikunta voi ottaa myös muita asioita käsiteltäväkseen.

Toimikunnan jäseniksi ja varajäseniksi on nimetty niiden puolueiden edustajat, joilla on edustus Uudenmaan maakuntahallituksessa. Pääsääntöisesti niin kutsutun virka-aseman nojalla nimettävä jäsen on Uudeltamaalta ja varajäsen Helsingistä. Käytännössä jäseniksi nimetyt ovat olleet piirijärjestöjen toiminnanjohtajia tai vastaavia tehtäviä hoitavia.

Maakuntahallitus on nimennyt vaalien valmistelutoimikunnan toimikaudelle 2021–2024 kokouksessaan 7.12.2020 § 132. Tämän jälkeen toimikuntaan voidaan tehdä jäsen- ja varajäsenmuutoksia piirijärjestöiltä tulleiden esitysten perusteella.

Tämänhetkinen kokoonpano:

Jäsen	Alue, puolue	Varajäsen	Alue, puolue
Janne Pesonen, pj.	Uusimaa, kok	Sanna Hämäläinen	Helsinki, kok
Jouni Gustafsson vpj.	Uusimaa, sdp	Tuomas Finne	Helsinki, sdp
Oskari Sundström	Uusimaa, vihr	Anna Hyödynmaa	Helsinki, vihr
Jari Immonen	Uusimaa, ps	Jarmo Keto	Helsinki, ps
Jenny Vilén	Uusimaa, rkp	Anna Strömberg	Helsinki, rkp
Toni Asikainen	Uusimaa ja Helsinki, vas	Mika Mäkelä 8.11.2021 saakka Mari Rummukainen, 8.11.2021 lähtien	Uusimaa ja Helsinki, vas
Joonas Salmi	Uusimaa, kesk	Noora Juvonen	Helsinki, kesk

Vaalien valmistelutoimikunnan jäsenille maksetaan kokouspalkkiot Uudenmaan liiton palkkiosäännön mukaan.

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- myöntää eron vaalien valmistelutoimikunnasta Mika Mäkelälle ja
- valita uudeksi varajäseneksi Mari Rummukaisen.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Ossi Savolainen
Asiantuntija Janne Tamminen

Täytäntöönpano:

Päätösote: uusi jäsen

Maakuntahallitus

08.11.2021

139

Sisäiset virkajärjestelyt 1.1.2022 alkaen: aluesuunnittelun vastualueen johtajan virkasuhteeseen kuuluvien tehtävien hoidon järjestäminen

MHS 21.10.2019 § 125

Tiivistelmä

Uusimaa-kaavan 2050 valmistelu on edennyt merkittävään vaiheeseen. Aluesuunnittelun vastualueen johtajan määräaikaista virkasuhdetta on aihetta jatkaa toukokuun loppuun 2020, jotta maakuntavaltuusto ehtii käsitellä kaavaa. Maakuntakaavoituksesta vastaavan johtajan henkilövaihdos tässä vaiheessa merkitsisi todennäköisesti toiminnallisia katkoksia, jotka voisivat johtaa kaavan hyväksymisen viivästymiseen.

Asian yksityiskohtainen selostus

Uusimaa-kaava 2050 valmistelu ja siihen liittyvä päätöksenteko on edennyt merkittävään vaiheeseen. Maakuntahallitus päätti 9.9.2019 § asettaa Uusimaa-kaavan ehdotusvaiheen kokonaisuuden aineistot MRL:n 65 §:n mukaisesti nähtäville. Tallinna-tunneliin liittyvän kansanvälisen konsultaation ennakoitaan vaikuttavan kaavan hyväksymisen aikatauluun siten, että se tulisi maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi keväällä 2020. Aluesuunnittelun vastualueen johtajan, Merja Vikman-Kanervan määräaikainen virkasuhde on päättymässä 31.12.2019. Maakuntakaavan nykyisessä valmisteluvaiheessa ei ole perusteltua vaihtaa maakuntakaavan valmistelusta vastaavaa johtajaa ennen kuin maakuntahallitus päättää esittää kaavan hyväksymistä maakuntavaltuustolle. Lisäksi tulee ottaa huomioon maakuntahallituksen oikeus määrätä maakuntakaava voimaan sen jälkeen, kun maakuntavaltuusto on sen hyväksynyt.

Vikman-Kanerva on kokenut, kansallisestikin katsoen merkittävä maakuntakaavoituksen ja maankäytön asiantuntija, joka on laajasti perehtynyt myös toimintaympäristön muutoksiin ja niiden vaikutuksiin. Uusimaa-kaava 2050:n yhteydessä on tarpeen ottaa Uudenmaan ohella kantaa laajoihin kansallisiin ratkaisuihin kuten uusiin ratayhteyksiin, joten aluesuunnittelun vastualueen johtajalta edellytetään erityistä asiantuntemusta ja kokemusta.

Edellä mainitulla perusteella aluesuunnittelun vastualueen johtajan virkasuhdetta on syytä jatkaa Merja Vikman-Kanervan hoitamana entisin ehdoin 31.5.2020 saakka.

Asian taustat

Uudenmaan liiton aluesuunnittelun vastualueen johtajan virka on ollut avoinna 1.4.2015 alkaen liiton ulkoisessa toimintaympäristössä vireillä olevien merkittävien muutosten takia.

Virkaa on maakuntahallituksen päätöksellä määräaikaaisesti hoitanut Merja

Vikman-Kanerva, joka on toiminut myös maakuntajohtajan toisena sijaisena. Hänellä on täytynyt kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 34 § mukainen eroamisikä toukokuussa 2018. Viranhaltijan kanssa voidaan kuitenkin sopia virkasuhteen määräaikaisesta jatkamisesta eroamisiän saavuttamisen jälkeenkin. Virkasuhde muuttuu tällöin määräaikaiseksi virkasuhteeksi.

Määräajan päättyessä virkasuhde päättyy ilman irtisanomista.

Maakuntahallitus on hyväksynyt liiton ylimmän johdon palkkausohjeen 16.3.2015 § 75 ja vahvistanut aluesuunnittelun vastuualueen johtajan vaativuusluokkasijoitukseksi 21. Hallintosäännön 15 § nojalla maakuntahallitus määrää maakuntajohtajan sijaiset.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää yllä selostusosassa mainituin perusteluin

- jatkaa aluesuunnittelun vastuualueen johtajan avoimen viran hoitajan, Merja Vikman-Kanervan määräaikaista virkasuhdetta 31.5.2020 asti entisin ehdoin
- määrätä Vikman-Kanervan maakuntajohtajan toiseksi sijaiseksi edellä mainittuun päivämäärään asti
- todeta, että viran ylimmän johdon palkkausohjeen mukainen vaativuusluokkasijoitus on 21.

Vastuujohtaja:

Ossi Savolainen 040 589 8415

Valmistelija:

Tero Suursalmi 050 569 3391

Käsittely:

Merkittiin, että Merja Vikman-Kanerva esteellisenä oli poistunut kokouksesta eikä osallistunut asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti yllä selostusosassa mainituin perusteluin

- jatkaa aluesuunnittelun vastuualueen johtajan avoimen viran hoitajan, Merja Vikman-Kanervan määräaikaista virkasuhdetta 31.5.2020 asti entisin ehdoin
- määrätä Vikman-Kanervan maakuntajohtajan toiseksi sijaiseksi edellä mainittuun päivämäärään asti
- todeta, että viran ylimmän johdon palkkausohjeen mukainen vaativuusluokkasijoitus on 21.

Täytäntöönpano:

Muutoksenhaku: oikaisuvaatimusosoitus

Päätösote: Merja Vikman-Kanerva

MHS 30.03.2020 § 47

Tiivistelmä

Uusimaa-kaavan 2050 valmistelu on edennyt loppuvaiheeseen. Aluesuunnittelun vastuualueen johtajan määräaikainen virkasuhde on päättymässä toukokuun lopussa. Virkasuhdetta on aihetta jatkaa vuoden 2020 loppuun, jotta kaava ehditään käsitellä maakuntavaltuustossa.

Kaavoituksesta vastaavan johtajan henkilövaihdos tässä vaiheessa merkitsisi todennäköisesti toiminnallisia katkoksia, jotka voisivat johtaa kaavan hyväksymisen tai sen jälkeisten muiden tarvittavien toimenpiteiden viivästymiseen.

Asian yksityiskohtainen selostus

Uusimaa-kaavaan 2050 liittyvä päätöksenteko on edennyt loppuvaiheeseen. Tavoitteena on, että olosuhteiden salliessa maakuntahallitus päättää maaliskuun kokouksessaan esittää maakuntakaavakokonaisuuden hyväksymistä maakuntavaltuustolle sen 21.4.2020 kokouksessa.

Aluesuunnittelun vastuualueen johtajan, Merja Vikman-Kanervan määräaikainen virkasuhde on päättymässä 31.5.2020.

Maakuntakaavaprosessin nykyisessä vaiheessa ei ole perusteltua vaihtaa vastuujohtajaa. On johdonmukaista, että kaavan valmistelusta vastannut vastaa myös sen täytäntöönpanosta. Huomioon tulee ottaa myös maakuntahallituksen oikeus määrätä maakuntakaava voimaan sen jälkeen, kun maakuntavaltuusto on sen hyväksynyt. Lisäksi on todennäköistä, että kaavaratkaisusta valitetaan hallinto-oikeuteen, jolloin kaavan sisällöstä vastanneella henkilöllä on parhaat edellytykset vastata hallinto-oikeudelle annettavista lausunnoista.

Valtion toimesta käynnistetty maakäyttö- ja rakennuslainsäädännön uudistus on tarkoitus saattaa päätökseen vuoden loppuun mennessä, joten on tärkeää, että liitolla on sitä varten käytettävissään kokenut asiantuntija. Vikman-Kanervalla on myös merkittävä sisäinen tehtävä liiton uuden strategian toimeenpanossa.

Vikman-Kanerva on erittäin kokenut, kansallisestikin katsoen merkittävä maakuntakaavoituksen ja maankäytön asiantuntija, joka on laajasti perehtynyt myös toimintaympäristön muutoksiin ja niiden vaikutuksiin. Edellä mainitulla perusteella aluesuunnittelun vastuualueen johtajan virkasuhdetta on aihetta edelleen jatkaa Merja Vikman-Kanervan hoitamana entisin ehdoin 31.12.2020 saakka muutoin entisin ehdoin. Hänen voimassa oleva virkasuhteensa päättyy 31.5.2020.

Asian taustat

Uudenmaan liiton aluesuunnittelun vastuualueen johtajan virka on ollut avoinna 1.4.2015 alkaen liiton ulkoisessa toimintaympäristössä vireillä olevien merkittävien muutosten takia.

Virkaa on maakuntahallituksen päätöksellä määräaikaisesti hoitanut Merja Vikman-Kanerva, joka on toiminut myös maakuntajohtajan toisena sijaisena. Hänellä on täytynyt kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 34 § mukainen eroamisikä toukokuussa 2018. Viranhaltijan kanssa voidaan kuitenkin sopia virkasuhteen määräaikaisesta jatkamisesta eroamisikänsä saavuttamisen jälkeenkin. Virkasuhde muuttuu tällöin määräaikaiseksi virkasuhteeksi. Määräajan päättyessä virkasuhde päättyy ilman irtisanomista.

Maakuntahallitus on hyväksynyt liiton ylimmän johdon palkkausohjeen 16.3.2015 § 75 ja vahvistanut aluesuunnittelun vastuualueen johtajan vaatavuusluokkasijoitukseksi 21. Hallintosäännön 15 § nojalla maakuntahallitus määrää maakuntajohtajan sijaiset.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää yllä selostusosassa mainituin perusteluin

- jatkaa aluesuunnittelun vastuualueen johtajan avoimen viranhoitajan, Merja Vikman-Kanervan määräaikaista virkasuhdetta 31.12.2020 asti entisin ehdoin
- määrätä Vikman-Kanervan maakuntajohtajan toiseksi sijaiseksi edellä mainittuun päivämäärään asti
- todeta, että viran ylimmän johdon palkkausohjeen mukainen vaatavuusluokkasijoitus on 21.

Vastuujohtaja:

Ossi Savolainen 040 589 8415

Valmistelija:

Tero Suursalmi 050 569 3391

Käsittely:

Merkittiin, että Merja Vikman-Kanerva esteellisenä oli poistunut kokouksesta eikä osallistunut asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti yllä selostusosassa mainituin perusteluin

- jatkaa aluesuunnittelun vastuualueen johtajan avoimen viranhoitajan, Merja Vikman-Kanervan määräaikaista virkasuhdetta 31.12.2020 asti entisin ehdoin
- määrätä Vikman-Kanervan maakuntajohtajan toiseksi sijaiseksi edellä mainittuun päivämäärään asti
- todeta, että viran ylimmän johdon palkkausohjeen mukainen vaatavuusluokkasijoitus on 21.

Täytäntöönpano:

Muutoksenhaku: oikaisuvaatimusosoitus

MHS 19.10.2020 § 113

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään hallinto- ja talousjohtaja virassa nykyisin toimivan Paula Autioniemen nimittämistä aluesuunnittelun vastuualueen johtajan virkasuhteeseen määräajaksi ajalle 1.11.2020-31.12.2021.

Asian yksityiskohtainen selostus

Uudenmaan liiton hallintosäännön mukaan maakuntahallitus valitsee vastuualueen johtajan ja yksikön päällikön sekä päättää heidän nimikkeistään.

Liiton henkilöstöpoliittinen linjaus on, että kaikissa vapautuvissa vakansseissa selvitetään mahdollisuus tehtävän hoitamiseen sisäisin järjestelyin.

Aluesuunnittelun vastuualueen johtaja Merja Vikman-Kanerva siirtyy eläkkeelle 1.1.2021 alkaen. Aluesuunnittelun johtaja kuuluu liiton ylimpiin viranhaltijoihin. Hänen tehtävänsä on alueidenkäyttöön, liikenteeseen ja ympäristöön liittyvien aluesuunnittelutehtävien johtaminen ja kehittäminen. Vastuualueen johtajan toimivalta on kuvattu liiton hallintosäännön 12 §:ssä. Samanaikaisesti kun liiton aluesuunnittelun johtajan virka on tulossa

avoimeksi, on liiton sisäisessä toiminnassa käynnissä muutoksia, joiden vaikutuksia Uudenmaan liiton toimintaan ja tehtäviin ei vielä pystytä tarkasti ennakoimaan. Liiton vuoteen 2029 ulottuvan strategian toteuttaminen on alkanut vuoden 2020 alussa. Strategian toteuttamisessa onnistuminen voi edellyttää myös Uudenmaan liiton organisaation uudistamista.

Johtamisessa korostuu tulevaisuudessa laaja-alaisuus ja yleisluontoisuus substanssiasiantuntijuuden tukena. Merja Vikman-Kanervan eläköitymisen myötä liitossa voidaan kokeilla johtajien työkiertoa. Työkierto tukee laaja-alaisuuden tavoitetta ja valmistautumista mahdolliseen organisaatiouudistukseen.

Yllä kuvatussa tilanteessa on perusteltua, että aluesuunnittelun vastuualueen johtajan virka täytetään työkiertona ja liiton hallinto- ja talousjohtajan virassa nykyisin toimiva Paula Autioniemi siirretään suostumuksensa perusteella aluesuunnittelun vastuualueen johtajaksi määräaikaiseen virkasuhteeseen ajalle 1.11.2020- 31.12.2021. Merja Vikman-Kanerva käyttää virkaan kuuluvaa toimivaltaa 31.12.2020 asti. Virkasuhteen kaksi ensimmäistä kuukautta on varattu tehtävään perehtymiseen.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentin mukaan virkasuhteeseen voidaan ottaa ilman hakumenettelyä, kun kysymyksessä on sijaiseksi tai avoinna olevaan virkasuhteeseen ottaminen määräajaksi. Viran palkkauksessa sovelletaan Maakuntahallituksen 16.03.2015 hyväksymää Uudenmaan liiton ylimmän johdon palkkausohjetta. Tehtävä sijoittuu johdon palkkausjärjestelmän vaativuusluokkaan 21.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää

- nimittää hallinto- ja talousjohtajan virassa nykyisin toimivan Paula Autioniemen aluesuunnittelun vastuualueen johtajan virkasuhteeseen määräajaksi ajalle 1.11.2020-31.12.2021,
- valtuuttaa maakuntajohtajan tekemään tarvittavat tarkennukset viran tehtäväkuvaan,
- valtuuttaa maakuntajohtajan päättämään järjestelystä mahdollisesti aiheutuvan palkantarkistuksen niin, että se täyttää liiton johdolle asetetut tehtävien vaativuuden arvioinnin kriteerit.

Vastuujohtaja ja valmistelija:

Ossi Savolainen 040 589 8415

Käsittely:

Merkittiin, että virkamiehistä vain maakuntajohtaja Ossi Savolainen osallistui tämän asian käsittelyyn ja toimi samalla sihteerinä.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti

- nimittää hallinto- ja talousjohtajan virassa nykyisin toimivan Paula Autioniemen aluesuunnittelun vastuualueen johtajan virkasuhteeseen toistaiseksi 1.11.2020 alkaen ja enintään 31.12.2021 saakka,
- valtuuttaa maakuntajohtajan tekemään tarvittavat tarkennukset viran tehtäväkuvaan,
- valtuuttaa maakuntajohtajan päättämään järjestelystä mahdollisesti aiheutuvan palkantarkistuksen niin, että se täyttää liiton johdolle asetetut tehtävien vaativuuden arvioinnin kriteerit.

Täytäntöönpano:

Muutoksenhaku: oikaisuvaatimusosoitus
Päätösote: Paula Autioniemi

Maakuntahallitus 08.11.2021

907/01.01.01.00/2021

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään päätettäväksi, että hallintojohtajan vakinaisen viran haltija ja aluesuunnittelun vastuualueen johtajan määräaikaisessa virassa 1.11.2020-31.12.2021 toiminut Paula Autioniemi nimitetään aluesuunnittelun vastuualueen johtajan virkasuhteeseen määräajaksi 1.1.2022-30.6.2024.

Selostus

Aluesuunnittelun vastuualueen johtaja Merja Vikman-Kanervan siirrettyä eläkkeelle 1.1.2021 alkaen, Paula Autioniemi on hoitanut aluesuunnittelun vastuualueen johtajan virkaa määräaikaisessa virkasuhteessa 1.11.2020-31.12.2021. Aluesuunnittelun johtaja kuuluu liiton ylimpiin viranhaltijoihin. Hänen tehtävänsä on alueidenkäyttöön, liikenteeseen ja ympäristöön liittyvien aluesuunnittelutehtävien johtaminen ja kehittäminen. Vastuualueen johtajan toimivalta on kuvattu liiton hallintosäännön 12 §:ssä.

Samanaikaisesti kun liiton aluesuunnittelun johtajan vakinainen virka on tulossa avoimeksi, on liiton sisäisessä toiminnassa käynnissä muutoksia, joiden vaikutuksia Uudenmaan liiton toimintaan ja tehtäviin ei vielä pystytä tarkasti ennakoimaan. Liiton vuoteen 2029 ulottuvan strategian toteuttaminen on alkanut vuoden 2020 alussa. Strategian toteuttamisessa onnistuminen voi edellyttää myös Uudenmaan liiton organisaation uudistamista. Mahdollinen organisaatiouudistus on tarkoituksenmukaista toteuttaa nykyisen maakuntajohtajan jäätyä eläkkeelle vuonna 2024.

Johtamisessa korostuu tulevaisuudessa laaja-alaisuus ja yleisluontoisuus substanssiasiantuntijuuden tukena. Merja Vikman-Kanervan eläköitymisen myötä liitossa on kokeiltu johtajien työkiertoa. Työkierto on tukenut laaja-alaisuuden tavoitetta ja valmistautumista mahdolliseen organisaatiouudistukseen. Sisäisen selvityksen mukaan työkierto on ollut onnistunut ja sitä on yllä kuvatussa tilanteessa tarpeen jatkaa.

Yllä kuvatussa tilanteessa on perusteltua, että aluesuunnittelun vastuualueen johtajan virassa toimineen Paula Autioniemen työkiertoa aluesuunnittelun vastuualueen johtajan virkasuhteessa jatketaan hänen suostumuksensa perusteella 30.6.2024 asti.

Viran palkkauksessa sovelletaan Maakuntahallituksen 16.03.2015 hyväksymää Uudenmaan liiton ylimmän johdon palkkausohjetta. Tehtävä sijoittuu johdon palkkausjärjestelmän vaativuusluokkaan 21.

Asian tausta

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentin mukaan virkasuhteeseen voidaan ottaa ilman hakumenettelyä, kun kysymyksessä on sijaiseksi tai avoinna olevaan virkasuhteeseen ottaminen määräajaksi.

Uudenmaan liiton hallintosäännön mukaan maakuntahallitus valitsee vastuualueen johtajan ja yksikön päällikön sekä päättää heidän nimikkeistään.

Liiton henkilöstöpoliittinen linjaus on, että kaikissa vapautuvissa vakansseissa selvitetään mahdollisuus tehtävän hoitamiseen sisäisin järjestelyin.

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- nimittää Paula Autioniemen aluesuunnittelun vastuualueen johtajan virkasuhteeseen määräajaksi 1.1.2022-30.6.2024
- valtuuttaa maakuntajohtajan tekemään tarvittavat tarkennukset viran tehtäväkuvaan.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Ossi Savolainen

Täytäntöönpano:

Päätösote: Paula Autioniemi

Maakuntahallitus

08.11.2021

140**Sisäiset virkajärjestelyt 1.1.2022 alkaen: hallintojohtajan virkasuhteeseen kuuluvien tehtävien hoidon järjestäminen**

MHS 19.10.2020 § 114

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään hallinto- ja talousjohtajan virkanimikkeen muuttamista hallintojohtajaksi. Maakuntahallitukselle esitetään kehittämispäällikkö Inka Tikkasen nimittämistä hallintojohtajan virkasuhteeseen määrääjäksi ajalle 1.11.2020-31.12.2021.

Asian yksityiskohtainen selostus

Uudenmaan liiton hallintosäännön mukaan maakuntahallitus valitsee vastuualueen johtajan ja yksikön päällikön sekä päättää heidän nimikkeistään.

Liiton henkilöstöpoliittinen linjaus on, että kaikissa vapautuvissa vakansseissa selvitetään mahdollisuus tehtävän hoitamiseen sisäisin järjestelyin.

Mikäli hallinto- ja talousjohtajan virassa toimiva henkilö siirtyy 113 §:n esityksen mukaisesti aluesuunnittelun vastuualueen johtajan määräaikaiseen virkasuhteeseen, tulee täytettäväksi hallinto- ja talousjohtajan määräaikainen virkasuhde ajalle 1.11.2020-31.12.2021. Hallinto- ja talousjohtaja johtaa hallintoyksikköä, vastaa liiton henkilöstöpolitiikasta ja toimii työ- ja virkaehtosopimusneuvotteluissa työnantajan edustajana. Hallinto- ja talousjohtajan toimivalta on kuvattu hallintosäännön 13 §:ssä. 113 §:ssä kuvatussa tilanteessa on perusteltua, että tehtävä täytetään sisäisin järjestelyin ja Uudenmaan liitossa kehittämispäällikkönä toimiva Inka Tikkanen siirretään suostumuksensa perusteella hallinto- ja talousjohtajaksi määräaikaiseen virkasuhteeseen ajalle 1.11.2020-31.12.2021. Samalla hallinto- ja talousjohtajan virkanimike muutetaan hallintojohtajaksi. Paula Autioniemi käyttää virkaan kuuluvaa toimivaltaa 31.12.2020 asti. Virkasuhteen kaksi ensimmäistä kuukautta on varattu tehtävään perehtymiseen.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentin mukaan virkasuhteeseen voidaan ottaa ilman hakumenettelyä, kun kysymyksessä on sijaiseksi tai avoinna olevaan virkasuhteeseen ottaminen määrääjäksi. Viran palkkauksessa sovelletaan Maakuntahallituksen 16.03.2015 hyväksymää Uudenmaan liiton ylimmän johdon palkkausohjetta. Tehtävä sijoittuu johdon palkkausjärjestelmän vaativuusluokkaan 21.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää

- muuttaa nykyisen hallinto- ja talousjohtajan virkanimikkeen

- hallintojohtajaksi,
- nimittää kehittämispäällikkö Inka Tikkasen hallintojohtajan virkasuhteeseen määräajaksi ajalle 1.11.2020-31.12.2021,
- valtuuttaa maakuntajohtajan tekemään tarvittavat tarkennukset viran tehtäväkuvaan,
- valtuuttaa maakuntajohtajan päättämään järjestelystä mahdollisesti aiheutuvan palkantarkistuksen niin, että se täyttää liiton johdolle asetetut tehtävien vaativuuden arvioinnin kriteerit.

Vastuujohtaja ja valmistelija:

Ossi Savolainen 040 589 8415

Käsittely:

Merkittiin, että virkamiehistä vain maakuntajohtaja Ossi Savolainen osallistui tämän asian käsittelyyn ja toimi samalla sihteerinä.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti

- muuttaa nykyisen hallinto- ja talousjohtajan virkanimikkeen hallintojohtajaksi,
- nimittää kehittämispäällikkö Inka Tikkasen hallintojohtajan virkasuhteeseen toistaiseksi 1.11.2020 alkaen ja enintään 31.12.2021 saakka,
- valtuuttaa maakuntajohtajan tekemään tarvittavat tarkennukset viran tehtäväkuvaan,
- valtuuttaa maakuntajohtajan päättämään järjestelystä mahdollisesti aiheutuvan palkantarkistuksen niin, että se täyttää liiton johdolle asetetut tehtävien vaativuuden arvioinnin kriteerit.

Täytäntöönpano:

Muutoksenhaku: oikaisuvaatimusosoitus
Päätösote: Inka Tikkanen

Maakuntahallitus 08.11.2021

908/01.01.01.00/2021

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään päätettäväksi, että hallintojohtajan määräaikaisessa virkasuhteessa 1.11.2020-31.12.2021 toiminut Inka Tikkanen nimitetään hallintojohtajan virkasuhteeseen määräajaksi 1.1.2022-30.6.2024.

Selostus

Mikäli hallintojohtajan vakinaisen viran haltija siirtyy §:n 139 esityksen mukaisesti aluesuunnittelun vastualueen johtajan määräaikaiseen virkasuhteeseen, tulee täytettäväksi hallintojohtajan määräaikainen virkasuhde ajalle 1.1.2022-30.6.2024. Hallintojohtaja johtaa hallintoyksikköä, vastaa liiton henkilöstöpolitiikasta ja toimii työ- ja virkaehtosopimusneuvotteluissa työnantajan edustajana. Lisäksi hallintojohtaja vastaa Uudenmaan liiton strategian toteuttamisesta. Hallinto- ja talousjohtajan toimivalta on kuvattu hallintosäännön 13 §:ssä.

Pykälässä 139 kuvatussa tilanteessa on perusteltua, että tehtävä täytetään sisäisin järjestelyin ja Uudenmaan liitossa hallintojohtajan määräaikaisessa virkasuhteessa 1.11.2020-31.12.2021 toiminut Inka Tikkanen jatkaa

suostumuksensa perusteella hallintojohtajana määräaikaisessa virkasuhteessa ajalla 1.1.2022-30.6.2024.

Viran palkkauksessa sovelletaan Maakuntahallituksen 16.03.2015 hyväksymää Uudenmaan liiton ylimmän johdon palkkausohjetta. Tehtävä sijoittuu johdon palkkausjärjestelmän vaativuusluokkaan 21.

Asian tausta

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentin mukaan virkasuhteeseen voidaan ottaa ilman hakumenettelyä, kun kysymyksessä on sijaiseksi tai avoinna olevaan virkasuhteeseen ottaminen määräajaksi.

Uudenmaan liiton hallintosäännön mukaan maakuntahallitus valitsee vastuualueen johtajan ja yksikön päällikön sekä päättää heidän nimikkeistään.

Liiton henkilöstöpoliittinen linjaus on, että kaikissa vapautuvissa vakansseissa selvitetään mahdollisuus tehtävän hoitamiseen sisäisin järjestelyin.

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- nimittää Inka Tikkasen hallintojohtajan virkasuhteeseen määräajaksi ajalle 1.1.2022-30.6.2024,
- valtuuttaa maakuntajohtajan tekemään tarvittavat tarkennukset viran tehtäväkuvaan.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Ossi Savolainen

Täytäntöönpano:

Päätösote: Inka Tikkanen

Maakuntahallitus

08.11.2021

141

Artificial Intelligence and Big Data in the Digital Transformation of Public Administrations in Europe: The EU Platform for regions, DT4Regions -hankkeen perustaminen

Maakuntahallitus 08.11.2021
516/00.01.03.01/2021

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää perustaa Artificial Intelligence and Big Data in the Digital Transformation of Public Administrations in Europe: The EU Platform for regions (DT4Regions) -hankkeen alaisuuteensa.

Euroopan komissio hyväksyi Emilia-Romagnan alueen johdolla valmistellun Preparatory Action -hankkeen DT4Regions. Preparatory Action -hankkeet ovat Euroopan komission rahoittamia kaksivuotisia kokeiluhankkeita, jotka valmistelevat EU-politiikan suuntaviivoja (EU policies). DT4Regions -hankkeen tavoitteena on käynnistää eurooppalainen alusta, joka mahdollistaa tekoälyn ja big datan yhteisratkaisut julkisten palveluiden kehittämiseksi ja julkishallinnon tehokkuuden lisäämiseksi. Hanke tukee osaltaan Uudenmaan RIS3-strategian, eli älykkään erikoistumisten strategian toimeenpanoa. Hankkeen kautta Uudenmaan liitolla on mahdollisuus olla valmistelemassa digitaalisuuden, tekoälyn ja big datan hyödyntämisen EU-politiikan suuntaviivoja.

Selostus

DT4Regions –hankkeen tavoitteena on luoda eurooppalainen alusta, joka mahdollistaa tekoälyn ja big datan yhteisratkaisut julkisten palveluiden kehittämiseksi ja julkishallinnon tehokkuuden lisäämiseksi. Hankkeen tavoitteena on nostaa tietoisuutta tekoälyn ja big datan hyödyntämisestä julkisissa palveluissa ja alueellisissa ekosysteemeissä, kannustaa alueiden välisiin vertaisarviointeihin,kehittää uusi interaktiivinen työkalu alueellisten ja paikallisten ekosysteemien kehittämien tuotteiden innovointiin sekä laajentaa ja syventää politiikkatason keskustelua tekoälyn tuomista mahdollisuuksista julkiselle sektorille.

Hankkeen kesto on 1.7.2021 – 30.6.2022.

Uudenmaan liitto toimii hankkeessa osapartnerina. Hankkeen pääpartneri on Emilia-Romagnan alue. Hankkeessa on yhteensä 14 partneria yhdeksästä Euroopan maasta. Hankkeessa on edustettuina 8 eurooppalaista aluetta, eurooppalaiset verkostot ERRIN ja European Network of Living Labs sekä yrityksistä Deloitte Technology ja Bwcon gmbH.

Hankkeen päärahoitus tulee Euroopan komissiolta Preparatory Action rahoituksen kautta. Rahoitusta haettiin 850 000 euroa. Uudenmaan liiton osuus on 41 440 €, josta omarahoitusosuus on 13 815 euroa.

Hankkeen vastuujohtajana toimii aluekehittämisen johtaja Juha Eskelinen.
Hankkeen koordinaattorina toimii Emma-Leena Kemppainen ja
talousvastaavana Paula Latvanen.

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää:

- perustaa DT4Regions -hankkeen,
- nimetä hankkeen vastuujohtajaksi aluekehittämisen vastuualueen johtajan,
- velvoittaa hankkeen noudattamaan Uudenmaan liiton voimassa olevaa projektiohjetta

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Juha Eskelinen
EU-erityisasiantuntija Emma-Leena Kemppainen

Maakuntahallitus

08.11.2021

142

Maakuntien liitot yhdessä oppien ja kehittyen -hankkeen perustaminen

Maakuntahallitus 08.11.2021

893/00.01.03.00/2021

Tiivistelmä

Kaksivuotisen *Maakuntien liitot yhdessä oppien ja kehittyen* -hankkeen tavoitteena on luoda uudenlaisia toimintamalleja asiantuntijaorganisaation henkilöstön osaamisen ja asiantuntijuuden kehittämiseen. Hankkeen tulokset ovat aikanaan hyödynnettävissä laajemmin kansallisesti ja kansainvälisesti.

Maakuntahallitukselle esitetään, että se perustaa edellä mainitun hankkeen.

Selostus

Keva on myöntänyt Uudenmaan liitolle 75 000 euroa työelämän kehittämistä varten *Maakuntien liitot yhdessä oppien ja kehittyen* -nimiselle hankkeelle. Hanke on kaksivuotinen. Kaikki maakuntien liitot osallistuvat hankkeeseen ja yhteistyökumppanina on Suomen Kuntaliitto.

Hankkeen tavoitteena on mm. luoda toimintamalleja asiantuntijaorganisaation henkilöstön osaamisen ja asiantuntijuuden kehittämiseen. Liitot haluavat olla alueillaan keskeisiä yhteistyön ja yhdessä tekemisen rakentajia. Käytännössä tämä toteutuu asiantuntijatyön kautta liittojen verkostoissa. Liitot ovat henkilöstömäärältään pieniä ja moni asiantuntija on omassa organisaatiossaan oman tehtävänalansa osalta varsin yksin. Yhteinen hanke mahdollistaa kaikkien maakuntien liittojen henkilöstön työkyvyn kehittämisen sekä parhaiden toimintamallien jakamisen ja hyödyntämisen. Verkottumisella on suuri merkitys erityisesti pienille toimijoille.

Hanke toteutetaan pääasiassa erilaisin vertais- ja työssäoppimisen muodoin.

Hankkeen toteutusaika on 19.11.2021 - 30.11.2023. Hankkeen kokonaisbudjetti on 150 000 euroa josta 50 % eli 75 000 euroa katetaan omarahoitusosuudella. Kuntaliiton osuus omarahoituksesta on 36 000 euroa, ja kunkin maakunnan liiton osuus on n. 2 200 euroa.

Hankkeen vastuujohtajana toimii hallintojohtaja Inka Tikkanen. Hankkeelle palkataan loppuvuodesta projektipäällikkö.

Asian tausta

Kevan työelämän kehittämistä varten tuetaan innovatiivisia ja vaikuttavia hankkeita, joilla vahvistetaan strategista työkykyjohtamista, ennaltaehkäistään työkyvyttömyysriskiä sekä edistetään tuloksellisuutta ja uudistumista työpaikoilla. Tavoitteena on työkyvyttömyysriskin vähentäminen.

Keva perustelee Maakuntien liitot yhdessä oppien ja kehittyen -hankkeen rahoituspäätöstään seuraavasti: ”Hakemus täytti kehittämisrahalle asetetut arviointikriteerit. Hanke on ajankohtainen, perusteltu, selkeä ja jäsennelty. Kyseessä on 18 maakuntien liiton yhteishanke. Hankkeen tavoitteena on luoda malleja asiantuntijaorganisaation henkilöstön osaamisen ja asiantuntijuuden kehittämiseen. Hankehakemuksessa on selkeästi kuvattu hankkeen tarve ja niitä palvelevat tavoitteet. Tavoitteet ovat laajat, mutta saavutettavissa. Hankehakemus on ajankohtainen, ja sen tarvetta pohjustaa kuvaus maakuntahallintoa kohdanneista toiminnan haasteista. Hyvä taustoitus ja hankkeen huolellinen perustelu antavat kuvan hankkeen toteutettavuudesta ja henkilöstön motivaatiosta siihen osallistumiseen.. Hankekokonaisuuden toteuttaminen ja sen tulokset ovat hyödynnettävissä kansallisesti hyvin laajasti, eikä sen kansainväliseen esittelyyn tai soveltamiseen ole esteitä. Alueillaan maakuntien liitot ovat toimijoita, jotka voivat vaikuttaa kuntien yhteistyön kehittymiseen.”

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- perustaa Maakuntien liitot yhdessä oppien ja kehittyen -hankkeen
- nimetä hankkeen vastuujohtajaksi hallintojohtajan
- velvoittaa hanketta noudattamaan Uudenmaan liiton voimassa olevaa projektiohjetta.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen

Maakuntahallitus
Maakuntahallitus

§ 132

25.10.2021
08.11.2021

143

Maakuntahallituksen kokouskäytännöt tulevalla valtuustokaudella

Maakuntahallitus 08.11.2021
899/00.01.02.04/2021

Tiivistelmä

Maakuntahallitus päättää kokouskäytännöistään tulevalle valtuustokaudelle.

Selostus

Maakuntahallitus kävi tulevan valtuustokauden kokouskäytännöistään evästyskeskustelun 25.10.2021.

Kokousaika ja -paikka	Kokoukset pidetään maanantaisin liiton toimitiloissa alkaen klo 8.30. Kokoukset pidetään hybridi-kokouksina, joihin luottamushenkilöt voivat osallistua joko läsnä tai etänä. Syksyn 2021 kokoukset järjestetään läsnäkokouksina ja hybridi-malliin siirrytään vuoden 2022 alusta alkaen erikseen sovittavana ajankohtana.
Kokousaikataulu	Tuleva kokousaikataulu käsitellään ja päivitetään joka kokouksessa. Aikataulu pyritään sopimaan mahdollisimman pitkälle. Strategiset kokoukset aikataulutetaan mahdollisuuksien mukaan puoli vuotta etukäteen.
Työskentelyalustat ja -välineet	<p>Maakuntahallituksen työskentelyalustoina käytetään Microsoft Teams -sovellusta sekä CloudMeeting sähköinen kokous -sovellusta. Teamsia käytetään yhteydenpitoon ja tiedostojen jakamiseen. CloudMeeting on kuntalain tarkoittaman sähköisen kokouksen mahdollistava sovellus, jota voidaan käyttää myös kokousten läpivientiin. Tällöin osallistujat ilmoittautuvat läsnäoleviksi palvelussa ja mahdolliset äänestykset suoritetaan palvelussa sähköisesti. CloudMeeting -palvelun käyttöön siirrytään joulukuun tai tammikuun kokouksesta alkaen.</p> <p>Cloud Meetingin käytöstä tehdään ohjevideo. Lisäksi järjestetään kaksi (samansisältöistä) opastustilaisuutta palvelun käytöstä erikseen ilmoitettavina ajankohtina.</p> <p>Hallituksen jäsenille hankitaan kannettavat tietokoneet / tablettitietokoneet työvälineiksi.</p>
Maakuntahallituksen strateginen kokoonpano	<p>Hallintosäännön 114 § mukaan maakuntahallituksen varajäsenillä on läsnäolo- ja puheoikeus maakuntahallituksen strategisesti merkittävässä kokouksissa Uudenmaan alueellisen edustavuuden turvaamiseksi maakuntavaltuuston määrittelemällä tavalla.</p> <p>Maakuntavaltuusto on päättänyt 5.10.2021 24 §, että ne maakuntahallituksen varajäsenet, jotka edustavat alle 100 000 asukkaan kuntaa kutsutaan hallituksen strategisiksi määriteltyihin kokouksiin.</p>

	Hallintosäännön 114 § mukaan maakuntahallituksen puheenjohtaja päättää, milloin kyseessä on maakuntahallituksen strateginen kokous.
Esityslistan lähettäminen	Hallintosäännön mukaan kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaalit lähetetään sähköisesti vähintään viisi (5) päivää ennen kokousta, elleivät erityiset syyt ole esteenä. Esityslista lähetetään tiedoksi maakuntahallituksen varajäsenille. Esityslistat ja pöytäkirjat julkaistaan Uudenmaan liiton sähköisessä kokouspalvelussa.
Varajäsenen kutsuminen	Esteestä ilmoitetaan sähköisesti osoitteeseen toimisto@uudenmaanliitto.fi , jolloin toimisto huolehtii tarvittavan aineiston lähettämisestä varajäsenelle
Esittely	Asioiden esittelijänä toimii maakuntajohtaja. Hänen ollessa poissa tai esteellinen, esittelijänä toimii hänen sijaisekseen määrätty.
Kokousoosallistujat	Maakuntahallituksen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus maakuntavaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla. Johtoryhmän jäsenillä on läsnäolovelvollisuus ja heidän on tarvittaessa selostettava kokouksessa toimialaansa liittyviä asioita. Lisäksi paikalla on viestintäpäällikkö. Maakuntahallitus voi kutsua kokouksiin kuultavaksi liiton henkilökuntaa tai muita asiantuntijoita.
Kokouksesta tiedottaminen	Maakuntahallituksen päätöksistä tiedotetaan medialle sähköpostilla, yhteistyökumppaneille liiton verkkosivuilla sekä uutiskirjeessä heti kokouksen jälkeen.
Pöytäkirjan tarkastaminen	Pöytäkirja allekirjoitetaan sähköisesti.
Pöytäkirjan nähtävilläolo	Maakuntahallituksen kokouspöytäkirja on nähtävillä liiton yleisillä verkkosivuilla viimeistään kokousta seuraavan viikon torstaina.
Otto-oikeuden käyttäminen viranhaltijoiden päätöksiin	Hallintosäännön mukaan maakuntahallitus, maakuntahallituksen puheenjohtaja ja maakuntajohtaja voivat ottaa maakuntahallituksen käsiteltäväksi asian, joka on hallintosäännön nojalla siirretty maakuntahallituksen alaisen viranhaltijan toimivaltaan ja jossa asianomainen viranhaltija on tehnyt päätöksen. Viranomaisen on ilmoitettava tehdyistä ottokelpoisista päätöksistä neljän päivän kuluessa päätöksen allekirjoittamisesta. Viranhaltijoiden tekemät päätökset ovat maakuntahallituksen jäsenten luettavissa luottamushenkilöiden Teams-tiimissä heti niiden allekirjoittamisen jälkeen. Kunkin viikon perjantaina maakuntahallituksen puheenjohtajalle ja maakuntajohtajalle lähetetään lisäksi sähköpostilla tiedoksi kuluneen viikon aikana tehtyjen päätösten otsikot. Hallintosäännön 21 § mukaan maakuntahallitus ei käytä otto-oikeuttaan <ul style="list-style-type: none"> – alaisensa viranomaisen päätöksiin tai lausuntoihin, joissa viranomaisella ei lakiin, asetukseen tai kunnalliseen virkaehtosopimukseen perusten ole harkintavaltaa – henkilöstöä tai liiton toimiston organisointia koskeviin päätöksiin lukuun ottamatta päätöksiä, jotka on hallintosäännössä säädetty maakuntahallituksen tehtäväksi.
Kaksikielisyys	Uudenmaan liitto on kaksikielinen. Liiton toimistokieli on suomi, niin kuin myös maakuntahallituksen kokouskieli. Hallintosäännössä määritellään ruotsiksi käännettävät asiakirjat, joita ovat mm. maakuntavaltuuston esityslistat, pöytäkirjat ja

	<p>tärkeimmät liitteet sekä tiedotteet. Maakuntajohtajalla on oikeus päättää kielilaissa edellytettyä laajemman ruotsinkielisen palvelun tarjoamisesta.</p> <p>Hallintosäännön 44 § mukaan maakuntahallitus seuraa ja edistää kielellisten oikeuksien toteutumista liiton toiminnassa ja raportoi niiden toteutumisesta maakuntavaltuustolle valtuustokausittain.</p>
Sidonnaisuuksien ilmoittaminen	<p>Kuntalain (410/2015) mukaan tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava julkisesti sidonnaisuuksistaan. Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Sidonnaisuusilmoitukset muodostavat sidonnaisuusrekisterin, johon sovelletaan voimassa olevaa tietosuojasääntelyä. Sidonnaisuusrekisteri julkaistaan yleisessä tietoverkossa. Rekisterin pitäjänä kuntayhtymä on vastuussa siitä, että sidonnaisuusrekisteri on ajan tasalla ja ei sisällä virheellistä tietoa.</p> <p>Ilmoitusvelvollinen on itse vastuussa sidonnaisuusilmoituksen tekemisestä. Sidonnaisuusilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on valittu tehtäväänsä. Henkilön on ilmoitettava viivytyksettä sidonnaisuuksissa tapahtuvat muutokset.</p>
Kokouspalkkiot ja ansionmenetykskorvaukset	<p>Kokouspalkkiot maksetaan neljännesvuosittain maaliskuu-, kesä-, syys- ja joulukuun lopussa voimassaolevan palkkiosäännön perusteella.</p> <p>Maakuntahallituksen jäsenillä on oikeus ansionmenetykskorvaukseen palkkiosäännön määrittämällä tavalla. Ansionmenetykskorvauksia maksetaan joka kuun lopussa.</p>
Luottamushenkilöiden assistenttipalvelut	<p>Käytännön kokousjärjestelyihin liittyvät tehtävät on keskitetty yhdelle assistentille. Tällä palvelumallilla on haluttu luoda helppoutta ja yhdenmukaisuutta yhteydenpitoon luottamushenkilöasioissa. Tällä hetkellä ko. assistenttina toimii Anu Lampi, anu.lampi@uudenmaanliitto.fi puh. 040 351 3724.</p>

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää kokouskäytännöistään yllä selostusosassa mainitun mukaan.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen
Asiantuntija Liisa Setälä

Maakuntahallitus § 133 25.10.2021
Maakuntahallitus 08.11.2021

144

Maakuntahallituksen alaisten toimikuntien asettaminen

Maakuntahallitus 25.10.2021 § 133

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään, että se käy evästyskeskustelun mahdollisista alaisuuteensa asetettavista toimikunnista.

Selostus

Maakuntahallitus on käsitellyt kokouksessaan 14.6.2021 maakuntavaltuuston ja maakuntahallituksen yhteistyön ja toiminnan kehittämistä tulevilla valtuustokaudella. Tässä yhteydessä on nostettu esiin tarve asettaa maakuntahallituksen alaiset toimikunnat ajankohtaisten yhteiskunnallisten ilmiöiden ympärille.

Toimikuntien tehtävä ja rooli

Toimikuntien perustamisella tavoitellaan ensisijaisesti alueen yhteisen edunvalvonnan vahvistamista sekä hallitustyön vaikuttavuuden lisäämistä. Tarkoituksena on mahdollistaa poliitikkojen ja asiantuntijoiden välinen yhteinen keskustelu-, ideointi- ja oppimisprosessi sekä samalla syventää hallituksen ja liiton toimiston yhteistyötä. Tavoitteena on kehittää ja edistää näyttöön pohjautuvaa päätöksentekoprosessia ja tukea tähän liittyvää oppimisprosessia.

Toimikuntien rooliin kuuluisi muun muassa konkretisoida strategia-asiakirjojen visioita ja viisauksia käytännön työksi, jakaa hyviä käytäntöjä, tehdä verkostoaloitteita ja uusia avauksia kehittämistyöhön sekä sparrata toimiston asiantuntijatyötä.

Toimikuntien teemat

Toimikuntien teemat liittyvät uusmaalaiseen hyvään elämään ja alueen elinvoimaisuuteen. Teemoiksi valitaan sellaiset, joiden yhteys kuntapäätöksentekoon on selvä.

Ehdotetut toimikuntien teemat ovat

- Ympäristöviisas Uusimaa
- Menestyvä Uusimaa
- Onnellisten uusimaa

Teemojen käsittely pohjautuu vahvasti maakunnassa tapahtuvan toiminnan edistämiseen, maakunnalliseen yhteistyöhön ja EU-vaikuttamiseen.

Toimikuntien kokoonpano

Toimikuntien jäseniksi haetaan ihmisiä, jotka ovat aidosti kiinnostuneita toimikunnan teemasta ja joilla olisi siihen taustansa takia asiantuntevaa annettavaa.

Toimikunnan kokoonpanoon on ajateltu kuuluvan

- Puheenjohtaja maakuntahallituksesta
- 3 maakuntahallituksen jäsentä (kuntavaalituloksen mukainen poliittinen jakauma sekä alueellinen edustavuus huomioon otuna),
- 3 asiantuntijajäsentä sidosryhmistä ja
- 1–2 asiantuntijaa liiton toimistolta.

Maakuntahallitus päättää toimikuntien kokoonpanosta ja tarkemmista tehtävistä sekä ohjaa niiden toimintaa. Kullekin toimikunnalle valitaan puheenjohtaja ja sihteeri. Toimikuntien puheenjohtajat kuuluvat maakuntavaltuuston ja maakuntahallituksen työvaliokuntaan, joka perustettaneen myöhemmin syksyllä. Toimikuntien kokouksista maksetaan Uudenmaan liiton palkkiosäännön mukaiset kokouspalkkiot.

Päätösesitys:

Maakuntahallitukselle esitetään, että

- se käy keskustelun sen alaisuuteen perustettavista toimikunnista ja
- merkitsee käydyn keskustelun tiedoksi.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti esityksen mukaan.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen
Asiantuntija Liisa Setälä

Maakuntahallitus 08.11.2021

898/00.01.02.04/2021

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään päätettäväksi, että se merkitsee tiedoksi toimikuntia koskevan tilannekatsauksen.

Selostus

Maakuntahallitus keskusteli mahdollisista alaisuuteensa perustettavista toimikunnista kokouksessaan 25.10.2021. Toimikuntia koskien esitetään seuraavaa:

- Keväällä 2022 järjestetään maakuntahallitukselle kolme iltakoulua, yksi kustakin toimikunnille suunnitelluista teemoista.
 - o Ympäristöviisas Uusimaa
 - o Menestyvä Uusimaa
 - o Onnellisten Uusimaa
- Iltakoulut järjestetään hybridi-tilaisuuksina noin klo 15.30/16 -18.00 Uudenmaan liiton toimistolla. Iltakouluissa on tarkoituksena keskustella kustakin suunnitellusta teemasta eri näkökulmista, iltakouluihin kutsutaan paikalle asiantuntijoita liiton toimistosta sekä sidosryhmistä.
- Toimiston tehtävänä on valmistella toimikuntien tarkoitusta ja tavoitteita eteenpäin. Valmistelussa tulee tarkentaa muun muassa mahdollisesti perustettavien toimikuntien hyötyä ja resurssivaatimuksia sekä sitä, miten toimikuntien työn tuloksellisuus voidaan varmistaa

- Toimikuntien asettaminen tuodaan tarvittaessa maakuntahallituksen päätettäväksi iltakoulujen jälkeen.

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi toimikuntia koskevan tilannekatsauksen.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen
Asiantuntija Liisa Setälä

Maakuntahallitus

08.11.2021

145**Vuoden 2022 talousarvion laadinnan lähtökohdat**

Maakuntahallitus 08.11.2021

909/02.01.00/2021

Uudenmaan liiton vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2024 toiminta- ja taloussuunnitelman laadinta on käynnissä.

Talousarvioehdotuksen mukaiset liiton varsinaisen toiminnan toimintatulot ovat 8,1 miljoonaa euroa. Varsinaisen toiminnan toimintamenot ovat 8,6 miljoonaa euroa. Projekteille varataan yhteensä miljoonan euron määräraha.

Talousarvioehdotuksen loppusummaksi muodostuu 9,6 miljoonaa euroa.

Talousarvio 2022 laaditaan alijäämäisenä.

Selostus

Vuoden 2022 talousarvioehdotuksen mukaiset liiton varsinaisen toiminnan toimintatulot ovat 8,1 miljoonaa euroa ja toimintamenot 8,6 miljoonaa euroa. Jäsenkunnille lähetettiin kesäkuussa 2021 ennakkotieto kuntien vuoden 2022 maksuosuuksista. Kunnille ei esitetä maksuosuuksien nousua vuoden 2021 tasolta. Maksuosuudet määräytyvät kuntien väkiluvun perusteella, joten yksittäisten kuntien kohdalla maksuosuudet voivat poiketa kuluvan vuoden tasosta.

Tulosryhmälle projektit varataan arviomääräraha 1 000 000 euroa. Talousarvioehdotuksen loppusummaksi muodostuu alustavasti 9 600 000 euroa.

Talousarvio 2022 suunnitellaan 250 000 euroa alijäämäisenä. Alijäämä katetaan käyttämällä edellisten vuosien ylijäämää. Alijäämän syntymiseen vaikuttaa vuodelle 2021 jäsenkuntien maksuosuuksien pienentäminen 5 prosentilla edellisten vuosien tasosta. Tämä tarkoittaa noin 400 000 euron pysyvää vähennystä varsinaisen toiminnan toimintatuloihin.

Talousarvion käyttötaloussosassa liiton varsinainen toiminta jaetaan edelleen toiminnallisten kokonaisuuksien pohjalta tehtäviksi. Tehtävärakenteen tavoitteena on liiton toiminnan ja talouden avoimuus ja läpinäkyvyys.

Uudenmaan liiton strategia luo pohjan vuoden 2022 toiminnallisille tavoitteille.

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi vuoden 2022 talousarvion laadinnan lähtökohdat.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen
Asiantuntija Jukka Hynninen

Maakuntahallitus

08.11.2021

146

Helsingin hallinto-oikeuden Uusimaa-kaavakokonaisuutta koskevien päätösten vaikutukset

Maakuntahallitus 08.11.2021

140/06.01.03/2021

Tiivistelmä

Koska Helsingin hallinto-oikeuden (HaO) päätökset Uusimaa-kaavan kokonaisuuteen liittyen eivät ole yksiselitteisiä, tarvitaan Uudenmaan liiton tulkinta sen osalta, mikä on ohjaava, voimassa oleva kaavakokonaisuus (merkinnät, määräykset ja kartta). Tulkintaa tarvitaan, kunnes kaavat on lainvoimaisesti ratkaistu KHO:ssa. Liiton tulkinta palvelee paitsi kuntakaavoitusta, myös osallisia ja muita viranomaistahoja. Kaavan juridinen osa eli kaavakartta sekä merkinnät ja määräykset ovat muutoksenhaun kohteena, ja vain näitä voidaan KHO:n päätöksen jälkeen päivittää ratkaisun mukaisiksi. Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää merkitä tiedoksi Uudenmaan liiton tulkinnan Helsingin hallinto-oikeuden päätösten vaikutuksista maakuntakaavatilanteeseen sekä Uusimaa-kaavakokonaisuuden käsittelyn tilanteen jatkovalitusten osalta.

Selostus

Uudenmaan liiton tulkinta hallinto-oikeuden päätöksestä

Koska Helsingin hallinto-oikeuden (HaO) päätökset Uusimaa-kaavan kokonaisuuteen liittyen eivät ole yksiselitteisiä, mikä on ohjaava kaavakokonaisuus (merkinnät, määräykset ja kartta). Tulkintamme mukaan voimassa ovat Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuuteen kuuluvat kolme vaihemaakuntakaavaa (Helsingin seudun, Länsi-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavat) niiltä osin kuin HaO ei kumonnut niitä, Östersundomin vaihemaakuntakaava, 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisu sekä osia 4. vaihemaakuntakaavan viherrakenteen merkinnöistä määräyksineen. Tulkinta on esitetty esityslistan liitteinä olevissa asiakirjoissa.

HaO:n päätösten jälkeen voimassa ovat seuraavat Natura 2000 -alueita koskevat ja suojelualueita koskevat merkinnät:

- 4. vaihemaakuntakaavan Natura 2000 -alueiden ja luonnonsuojelualueiden merkinnät.
- Uusimaa-kaavasta ne uudet suojelualuemerkinnät, jotka eivät sisälly 4. vaihemaakuntakaavan voimaan jääviin luonnonsuojelualuemerkintöihin sekä uusina esitetyt Natura 2000 -alueet.

HaO:n päätösten jälkeen seudullisen vähittäiskaupan alaraja Pääkaupunkiseudun ulkopuolisen alueen taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeellä on 4000 k-m², ellei kuntakaavan yhteydessä tehtävien selvitysten perusteella muuta osoiteta.

Uusimaa-kaavan kokonaisuuden muutoksenhakuprosessi on vielä kesken. Niiltä osin kuin valitukset on hyväksytty, päätökset ovat edelleen täytäntöönpanokiellossa. Lainvoiman kaava voi saada vasta, kun

mahdolliset jatkovalitukset on ratkaistu korkeimmassa hallinto-oikeudessa (KHO).

Uudenmaan liiton tulkinta hallinto-oikeuden päätöksistä ja niiden vaikutuksista maakuntakaavatilanteeseen tarvitaan siksi aikaa, kunnes kaavat on lainvoimaisesti ratkaistu KHO:ssa. Tänä aikana ennen KHO:n ratkaisua on järkevää, että Uudellamaalla käytetään yhteistä tulkintaa asiasta. Liiton tulkinta palvelee paitsi kuntakaavoitusta, myös osallisia ja muita viranomaistahoja. Lopullinen tulkinta HaO:n päätösten vaikutuksista maakuntakaavatilanteeseen vahvistuu kuitenkin vasta KHO:ssa.

Kaavan juridinen osa eli kaavakartta sekä merkinnät ja määräykset ovat muutoksenhaun kohteena. Vain näitä voidaan KHO:n päätöksen jälkeen päivittää ratkaisun mukaisiksi. Uusimaa-kaavan taustaselvitykset eivät ole muutoksenhaun kohteena, joten kaavan selvitysaineisto on hyödynnettävissä tavanomaiseen tapaan myös valituksenalaisten teemojen, kuten kaupan ja suojelun osalta.

Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuuden käsittelyn tilanne jatkovalitusten osalta

Kaikilla hallinto-oikeuteen valittaneilla on oikeus hakea valituslupaa KHO:on samoista asioista kuin mistä valittivat HaO:on. Helsingin hallinto-oikeuden päätöksistä on haettu yhteensä 24 jatkovalituslupaa. Näistä 14 kohdistuu Helsingin seudun vaihemaakuntakaavaa koskevaan päätökseen, neljä Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavaa koskevaan päätökseen ja kuusi Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavaa koskevaan päätökseen.

Esityslistan liitteenä on kuntien käyttöön Uudenmaan voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallinen yhdistelmäkartta sekä yhdistelmäkaavakarttaan liittyvät merkinnät ja määräykset. Kaavoituspäällikkö Ilona Mansikka esittelee asiaa kokouksessa.

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi Uudenmaan liiton tulkinnan Helsingin hallinto-oikeuden päätösten vaikutuksista maakuntakaavatilanteeseen sekä Uusimaa-kaavakokonaisuuden käsittelyn tilanteen jatkovalitusten osalta.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Paula Autioniemi
Asiantuntijat Ilona Mansikka, Tero Suursalmi ja Kaarina Rautio

Oheismateriaali

Kartta Uudenmaan voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallinen yhdistelmä 28.10.2021, Uudenmaan liiton tulkinta HaOn 24.9.2021 päätöksestä

Merkinnät ja määräykset Uudenmaan voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallinen yhdistelmä 28.10.2021, Uudenmaan liiton tulkinta HaOn 24.9.2021 päätöksestä

Maakuntahallitus

08.11.2021

147

Lausunto ympäristöministeriön luonnoksesta uudeksi kaavoitus- ja rakentamislaki, valmistelutilanne tiedoksi

Maakuntahallitus 08.11.2021
849/03.00.00/2021

Tiivistelmä

Kaavoitus- ja rakennuslain (KRL) kokonaisuudistus on lausunnoilla 7.12.2021 asti. Uudenmaan liiton näkemyksenä on, että sekä sisältöön liittyvien ongelmien että valmisteluun liittyvien poliittisten ristiriitojen vuoksi lain valmistelu tulisi ensisijaisesti keskeyttää. Mikäli lain valmistelua kuitenkin jatketaan, tulisi lakiluonnokseen tehdä lukuisia merkittäviä muutoksia.

Maakuntakaavoituksessa tulee lähtökohdaksi ottaa malli, jossa maakuntakaavan oikeusvaikutuksia ei rajata. Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää merkitä tiedoksi valmistelutilanteen liittyen Ympäristöministeriön luonnokseen uudeksi kaavoitus- ja rakentamislaki. Lisäksi maakuntahallitus antaa evästyksen varsinaisen lausunnon laadinnalle.

Selostus

Perustietoa lakiuudistuksesta

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) kokonaisuudistusta on valmisteltu pitkään, ja nyt ollaan siinä vaiheessa, että luonnos hallituksen esitykseksi uudeksi kaavoitus- ja rakentamislaki on parhaillaan lausunnoilla 7.12.2021 asti. Uudistusta on valmisteltu parlamentaarisesti. Valmistelusta on vastannut ympäristöministeriö.

Laajan lakiuudistuksen päätavoitteita ovat hiilineutraali yhteiskunta, luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen, rakentamisen laadun parantaminen sekä digitalisaation edistäminen. Tarkoituksena on myös selkeyttää ja yksinkertaistaa lakia ja sujuvoittaa kaavoitusta.

Uusi kaavoitus- ja rakentamislaki tulee vaikuttamaan merkittävästi alueiden kehittämisedellytyksiin sekä maakuntien liittojen että kuntien tehtäviin ja resursseihin. Lain puitteissa tehtävällä kaavoituksella ja rakentamisella on merkittäviä vaikutuksia yhteiskuntaan sekä ympäristön, talouden että sosiaalisen kestävyuden kannalta.

Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän merkittävimmät muutokset koskisivat maakuntakaavan sisältöä ja suhdetta muuhun suunnitteluun. Esityksessä ehdotetaan, että maakuntakaavan rooli muuta suunnittelua ohjaavana kaavana olisi merkittävästi nykyistä rajatumpi. Esityksen mukaan maakuntakaavassa olisi esitettävä kehittämisen periaatteet koskien maakunnan aluerakennetta, valtakunnallista ja maakunnallista liikennejärjestelmää ja -verkkoa sekä maakunnan viherrakennetta. Maakuntakaavassa voitaisiin esittää myös muita maakunnan kehittämisen

kannalta tarpeellisia asioita, mutta nämä muut teemat eivät saisi oikeusvaikutusta. Kaikkia mainittuja asioita käsiteltäisiin vain siten kuin valtakunnallisten tai maakunnallisten tavoitteiden kannalta on tarpeellista.

Muutos voimassa olevaan sääntelyyn olisi huomattava. Nykyisin maakuntakaavan oikeusvaikutteinen sisältö on määriteltävissä alueen olosuhteiden ja suunnittelun tavoitteiden mukaisesti, mikä on keskeistä suunnittelun vaikuttavuuden ja resurssien tarkoituksenmukaisen kohdentamisen kannalta. Maakuntakaava voi siis kokonaisuudessaan olla oikeusvaikutteinen ja ohjeena muulle suunnittelulle ja viranomaistoiminnalle, erityisesti kuntien kaavoitukselle. On tärkeää, että maakuntakaavan ja kuntakaavojen sisältö ja keskinäinen työnjako on jatkossakin joustavasti soviteltavissa suunnittelutarpeiden mukaan, ottaen samalla huomioon eri kaavatasojen rooli suunnittelujärjestelmässä.

Merkittävä muutos alueidenkäytön suunnittelujärjestelmään olisi myös uusi pakollinen suunnittelutaso, kaupunkiseutusuunnitelma, joka olisi kaavoitusprosessia mukaillen laadittava suurimmille kaupungeille, mutta joka kuitenkin olisi oikeusvaikutukseton.

Uudistuksen ongelmakohdat

Uudenmaan liiton ja alueen kuntien näkökulmasta lausunnoilla oleva luonnos hallituksen esitykseksi sisältää lukuisia ongelmakohtia eikä toteuta lakiuudistukselle asetettuja tavoitteita. Kaavoituksen osalta merkittävimmät ongelmakohdat liittyvät maakuntakaavoituksen oikeusvaikutteisen sisällön rajaamiseen, pakolliseen, mutta oikeusvaikutuksettomaan kaupunkiseutusuunnitelmaan sekä lain taannehtivaan soveltamiseen myös nykyisiin lainvoimaisiin maakuntakaavoihin. Myös suunnittelujärjestelmän sekavoituminen ja jäykistäminen sekä resurssien riittävyys ja näiden kerrannaisvaikutukset esimerkiksi asuntotuotantoon tai investointeihin herättävät huolta.

MRL:n uudistuksen valmisteluprosessista ei ole selkeästi hahmottunut, miksi tarvitaan kokonaisuudistus ja mitä esitetyillä muutoksilla saavutetaan. MRL:n uudistamisessa on syytä keskittyä todellisiin tarpeisiin lainsäädännön uudistamisessa samalla säilyttäen hyvin toimivat osiot.

Uudenmaan liitto on huolissaan lainvalmistelun kireästä aikataulusta. Hallituksen esityksen uudeksi kaavoitus- ja rakentamislainsäädännön valmistelusta saadun tiedon mukaan tarkoitus valmistua ensi kesään mennessä, jolloin valmistelijoilla on aikaa lausunnoista saatavan palautteen käsittelyyn vain joitakin kuukausia.

Lain valmistelu tulisi keskeyttää

Uudenmaan liitto yhtyy [maakuntajohtajien](#) ja [C21-kaupunkien](#) johtajien syksyllä 2021 julkaistujen kannottojen näkemykseen siitä, että sekä sisältöön liittyvien ongelmien että valmisteluun liittyvien poliittisten ristiriitojen vuoksi lain valmistelu tulisi ensisijaisesti keskeyttää. Esitetyillä uudistuksella ei saavuteta asetettuja tavoitteita, eikä sujuvoiteta kaavaprosesseja tai vähennetä byrokratiaa – päinvastoin. Esitys tuo uusia tai entistä raskaampia menettelyitä, laajempia selvitysvelvoitteita ja merkittävää lisäresursointitarvetta kuntakentälle. Esitys tuo uusia tai entistä raskaampia menettelyitä, laajempia selvitysvelvoitteita ja merkittävää lisäresursointitarvetta kuntakentälle.

Tärkeimmät muutosehdotukset lainvalmisteluun, mikäli sitä jatketaan

Mikäli lain valmistelua kuitenkin jatketaan, tulisi lakiluonnokseen tehdä lukuisia merkittäviä muutoksia. Maakuntakaavoituksessa tulee lähtökohdaksi ottaa malli, jossa maakuntakaavan oikeusvaikutuksia ei rajata. Maakunnat ovat erilaisia ja maankäytön ohjaustarpeet poikkeavat toisistaan suuresti. On tärkeää, että myös jatkossa maakuntakaava voidaan laatia oikeusvaikutteisesti kunkin alueen tarpeet ja ominaispiirteet tunnistaen.

Maakuntakaavan sisällön rajaaminen alue- ja yhdyskuntarakenteen käsitteiden uudella määrittelyllä on keinotekoinen ja liian yksityiskohtainen. Tämä jäykistää suunnittelujärjestelmää joustavoittamisen sijaan, ja vaikeuttaa tulkintakysymyksiä, mikä on omiaan lisäämään myös kaavoihin kohdistuvia valituksia. Lisäksi se haittaa laille ja kaavoitukselle asetettujen ilmasto- ja kestävyystavoitteiden toteutumista.

Lakiluonnoksen mukaan maakuntakaavalla ei jatkossa ohjattaisi yksittäisen kunnan tai ylikunnallisen yhdyskuntarakenteen kehittämisen periaatteita. Kuitenkin yhtenäisellä toiminnallisella alueella, erityisesti kaupunkiseudulla, on aluekokonaisuuksia ja -verkostoja, joilla on kokonaisuutena maakunnallista merkitystä. Aluerakennetta kokonaisvaltaisesti suunniteltaessa on välttämätöntä määritellä aluerakenteen elementtien yhdyskuntarakenteellisia periaatteita ja ominaisuuksia. Jo ilmastotavoitteidenkin näkökulmasta tulee maakuntakaavassa suunnitella ja tunnistaa yhdyskuntarakenteessa kasvun painopisteet, kaupan ja työpaikkojen keskittymät, keskeiset junaliikenteen asemanseudut sekä tuotannon ja logistiikan alueet, joilla on vaikutuksia liikennejärjestelmän toimivuus-, kestävyys- ja saavutettavuustavoitteisiin. Näiden arviointi ja ratkaiseminen kuntakohtaisesti ei ole mahdollista aidosti sijaintivaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia vertaillen.

Esitetty pakollinen, mutta oikeusvaikutukseton uusi suunnitelmataso eli kaupunkiseutusuunnitelma tulee muuttua mahdollisuudeksi ja siihen liittyvät sisältö- ja menettelymäärittelyt tulee muuttua suosituksiksi. Vaihtoehtoisesti kaupunkiseutusuunnitelma tulee poistaa laista. Suunnittelualue tulee myös olla kuntien määriteltävissä.

Esitetty 5 vuoden siirtymäaika on kohtuuttoman lyhyt ja johtaa tilanteeseen, jossa uuden lain mukaisia maakuntakaavoja, kuntakaavoja ja laajoja selvityksiä jouduttaisiin laatimaan kiireellä samanaikaisesti ympäri Suomen. Uudenmaan liitto on huolissaan suunnitteluresurssien riittävyydestä tällaiseen kokonaisuuteen kerralla. Mikäli laki hyväksytään, tulee siirtymäsäännösten riittävällä pituudella mahdollistaa maakunta- ja kuntakaavojen hallittu uudistaminen. Esitetty lainvoimaisten maakuntakaavojen oikeusvaikutteisen sisällön muuttaminen jälkikäteen siirtymäajan päätyttyä ei ole periaatteellisesti hyväksyttävää ja johtaa vuosien sekavaan tilanteeseen ja tulkintaongelmien ratkaisemiseen lopulta oikeusasteissa.

Uudenmaan liitto on tehnyt lain valmistelun aikana monipuolisesti edunvalvontaa tiiviissä yhteistyössä alueen kuntien ja Kuntaliiton kanssa. Lakiuudistuksen ongelmakohtiin vaikuttaminen on ajankohtaista juuri nyt, ja keskenään linjakkaiden lausuntojen antaminen aiheesta sekä muu yhtenäinen edunvalvonta on vaikuttavuuden kannalta oleellista.

Varsinainen Uudenmaan liiton lausunto luonnokseen hallituksen esitykseksi kaavoitus- ja rakentamislainsäädännön käsittelyä seuraavassa hallituksen kokouksessa 29.11.2021. Maakunta-arkkitehti Mariikka Manninen esittelee asiaa tässä kokouksessa.

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi valmistelutilanteen liittyen Ympäristöministeriön luonnokseen uudeksi kaavoitus- ja rakentamislainsäädännön.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Paula Autioniemi
Asiantuntijat Ilona Mansikka, Mariikka Manninen

Maakuntahallitus

08.11.2021

149

Valmistuneet julkaisut

Maakuntahallitus 08.11.2021

Selostus

Regional development processes of mega-projects; Uudenmaan liiton julkaisuja C 97 - 2021

Kaikki Uudenmaan liiton julkaisut:
www.uudenmaanliitto.fi/julkaisut

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi valmistuneen julkaisun.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen

Maakuntahallitus

08.11.2021

150

Johtajien antamat lausunnot

Maakuntahallitus 08.11.2021

Selostus

Edellisen kokouksen jälkeen on annettu Liitteet-kohdassa listatut lausunnot.

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi johtajien antamat lausunnot.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen

Liitteet

- Liite [1] Lausunto Etelä-Karjalan maakuntaohjelma 2022-2025 ja sen ympäristöselostuksesta
- Liite [2] Lausunto Nurmijärven Kirkonkylä, Ilvesvuori pohjoinen II (2-246) luonnosvaiheesta
- Liite [3] Lausunto Tuusulan Sulan työpaikka-alue III, asemakaava ja asemakaavan muutosehdotuksesta, kaava nro 3618
- Liite [4] Lausunto St1 Oy:n polttonesteterminaalia ja laituria koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Joddböle, Inkoo
- Liite [5] Lausunto Hyvinkään Kehätien yritysalueen asemakaavamuutoksen valmisteluaineistosta
- Liite [6] Lausunto Poikkeaminen Lehmijärventie 2/kiinteistö Oy Lohjanharjun kauppapuisto 3b
- Liite [7] Lausunto Päijät-Hämeen maakuntastrategiasta

Maakuntahallitus

08.11.2021

151

Kokousaikataulu tiedoksi

Maakuntahallitus 08.11.2021

Selostus

Seuraavat **maakuntahallituksen** kokoukset

- 29.11
- 20.12

Seuraavat **maakuntavaltuuston** kokoukset

- 14.12

Seuraava **maakunnan yhteistyöryhmän** kokous

- 10.12

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi kokousaikataulun.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen